

OD AUTORA SÉRIE BESTSELLEROV *PSIA DUŠA*

🐾 W. BRUCE CAMERON 🐾

PSÍ SĽUB

Sľuby sa sľubujú...
a psi ich plnia

IKAR

🐾 W. BRUCE CAMERON 🐾

PSÍ SLUB

Preložila Zora Ličková

IKAR

W. Bruce Cameron
A DOG'S PROMISE

Copyright © 2019 by W. Bruce Cameron
All rights reserved.

Translation © 2021 by Zora Ličková
Cover design © 2021 by Barbara Baloghová
Slovak edition © 2021 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-7332-0

*Venujem Gavinovi Polonemu, priateľovi,
aktivistovi za práva zvierat, odporcovi kalórií,
kritikovi laptopov a jednému z hlavných
popularizátorov môjho diela na tejto planéte.*

Prolog

Volám sa Bailey. Prežil som veľa životov pod mnohými menami, teraz mi však hovoria Bailey. Je to dobré meno. Veď aj ja som dobrý pes.

Žil som na mnohých miestach, no žiadne z nich sa nevyrovnalo farme – až kým som neprišiel sem. Na toto bezmenné miesto so zlatistými brehmi, paličkami, loptičkami presne sadnúcimi do papule a pískajúcimi hračkami. Sú tu všetci, ktorí ma kedy ľúbili – a stále ma ešte ľúbia. Prirôdzene, je tu aj veľké množstvo psov, pretože bez nich by to miesto nebolo dokonalé.

Tých ľudí, ktorí ma ľúbia, je neúrekom – veď som prežil mnoho životov pod rozličnými menami. Bol som Toby, Molly, Ellie a Max. Ale aj Kamoš a Bailey. S každým menom sa mi naskytol život s iným cieľom. Teraz má môj život jeden jediný zmysel – byť so svojimi ľuďmi a oddane ich ľúbiť. Zrejme to bol konečný zmysel môjho života od samého začiatku.

Neexistuje tu bolesť, iba číra radosť prameniaca zo skutočnosti, že ste obklopení láskou.

V bezčasovosti tu všetko plynulo v pokoji a mieri, dokiaľ za mnou neprišli môj chlapec Ethan so CJ – ktorá bola Ethanovým dieťaťom a mojím dievčaťom. Len čo sa zjavili, sadol som si do pozornu, lebo spomedzi všetkých ľudí, na ktorých mi

kedy záležalo, títo dvaja zohrali najdôležitejšiu úlohu v mojich životoch a teraz si počínali ako ľudia, ktorí od psa dačo chcú.

„Ahoj, Bailey, dobrý psík,“ pozdravil ma Ethan. CJ ma chlácholivo hladila po kožuchu.

Chvíľu sme sa venovali len vzájomným prejavom lásky.

„Viem, že ti je jasné, že si predtým žil, Bailey. Viem, že si mal veľmi osobitný zmysel života, a to zachrániť ma,“ ozval sa Ethan. „A zachránil si aj mňa, Bailey, keď si bol v koži mojej Molly a môjho Maxa,“ pridala sa k nemu CJ.

Keď CJ vyslovila tieto mená, rozpomenul som sa, ako som ju sprevádzal na jej púti životom. Pri tých spomienkach som krútil chvostom. Vzala ma do náručia. „Nie je nad psiu lásku,“ zamrmlala Ethanovi.

„Je bezpodmienečná,“ prikývol Ethan a potľapkal ma po hlave.

Od slasti z toho, že ma obaja láskajú, som prižmúril oči.

„Musíme ťa teraz o niečo požiadať, Bailey. Niečo natoľko dôležité, čo môžeš vykonať iba ty,“ oznámil mi Ethan.

„Ak sa ti to však nepodarí, nič sa nestane. Stále ťa budeme ľubiť. Môžeš sa sem vrátiť a prebývať tu s nami,“ ubezpečovala ma CJ.

„Nezlyhá. Náš Bailey určite nie,“ trval na svojom Ethan so srdečným úsmevom. Držal mi hlavu v rukách, z ktorých bolo kedysi cítiť farmu, no teraz jednoducho zaváňali Ethanom. Celý uveličený som naňho hľadel, pretože keď na mňa hovorí môj chlapec, cítim, ako ma zaplavuje jeho hrejivá láska. „Chcem, aby si sa vrátil späť, Bailey. Naspäť, aby si splnil sľub. Nežiadal by som ťa o to, keby to nebolo nevyhnutné.“

Tón jeho hlasu bol síce vážny, no nehneval sa na mňa. Ľudia bývajú šťastní, smutní, láskaví, nahnevaní a všeličo iné a ja zväčša viem podľa ich hlasu uhádnuť, ako sa cítia. My psi sme zvyčajne jednoducho šťastní a možno práve preto nepotrebuje rozprávať.

„Tentoraz to bude iné, Bailey,“ upozorňovala ma CJ. Vzhliadol som na ňu s láskou a ona mi lásku opätovoala. Vycítil som však v nej úzkosť a obavy. Pomkol som sa bližšie k nej, aby ma mohla tuhšie objat' a cítila sa lepšie.

„Nebudeš si na nič pamätať.“ Ethan stíšil hlas. „Nevybaví sa ti ani jeden z tvojich životov. Nespomenieš si ani na mňa, ani na farmu, ani na toto miesto.“

„Skrátka,“ oponovala mu CJ rovnako tlmeným hlasom. „Možno si ich nebudeš pamätať doslovne, ale nazbieral si už množstvo skúseností a teraz si múdry pes, Bailey. Stará duša.“

„Hneď vyklopím, čo na tom bude také ťažké, Kamoš. Nebudeš si pamätať ani mňa. CJ a ja sa úplne vytratíme z tvojich spomienok.“

Ethan bol smutný. Oblízal som mu ruku. Práve kvôli smutným ľuďom sú psi na svete.

CJ ma poláskala. „Nie však natrvalo.“

Ethan prikývol. „Tak je, Bailey. Nie natrvalo. Pri našom najbližšom stretnutí nebudem síce vyzerat' takto, ale ty ma aj tak spoznáš a na všetko sa rozpamätáš. Na všetky svoje životy. Všetko sa ti to vráti v spomienkach. A vtedy si aj zrejme uvedomíš, že si psíček anjeliček, ktorý pomohol splniť nesmierne dôležitý sľub.“

CJ sa pomrvila a Ethan k nej zdvihol zrak. „Nezlyhá,“ dôrazne povedal Ethan. „Môj Bailey určite nie.“

(1)

S počiatku som nerozoznával nič iné, len matkino výživné mliečko a príjemné teplo jej strukov pri krmení. Až keď som začal viac vnímať svoje okolie, uvedomoval som si aj svojich bračiekov a sestričky: ako sa všetci pretekáme o matkinu pozornosť a priazeň, ako sa oni hmýria a vrtia a snažia sa ma odstrčiť nabok. Matka ma však milovala. Cítil som to, keď sa so mnou maznala ňufákom a oblizovala ma.

A ja som zas miloval svoju psiu matku.

Náš brloh tvorili kovové podlahy a steny, no matka nám zhúžvala mäkulinkú rolku látky do hrejivého peleštedka vzadu. Keď sme so súrodencami už videli a vedeli sa presúvať tak, aby sme sa mohli porozhliadnuť po okolí, zistili sme, že podklad pod naším ležoviskom je nielen tvrdý, ale aj mrazivo studený. V peleštedku bol život oveľa lepší. Strechu nad našimi hlávkami tvorila tvrdá celtovina, ktorá sa vo vetre trepotala s prudkým rapotáním.

Najviac však našu zvedavosť upútala lákavá, prázdnotou zívajúca obdĺžniková diera v prednej časti brloha, cez ktorú sa dovnútra vlievalo svetlo a opojná zmes pachov zvonku. Podlaha brloha tam vybiehala poza strechu von. Matka často vychádzala cez toto okno do neznáma, pazúrmí štukala po tomto kovovom výčnelku do sveta a potom sa náhle stratila.

Aj teraz matka vyskočila do svetla a zmizla. My šteniatka sme sa k sebe pritúlili, aby sme sa ohrievali v jej mrazivej neprítomnosti. Pišťaním sme sa navzájom utešovali a vzápätí sa oddali spánku. Cítil som, že mojich bračkov a sestričky rovnako ako mňa zmietajú úzkosť a obavy, že sa možno nikdy nevráti. Ona sa však vždy k nám vrátila: zjavila sa v obdĺžnikovom otvore rovnako rýchlo, ako v ňom zmizla.

Keď nám zbystrel zrak a zlepšila sa koordinácia, spoločne sme nazbierali odvahu a nasledovali tie pachy až na rímsu, bolo to však niečo hrozivé. Pod tým výčnelkom sa nám vonku otváral závatný svet neodolateľných možností. Dosiahnuť ho by však vyžadovalo voľný pád na neprekonateľnú vzdialenosť. Naša skrýša sa totiž nachádzala dosť vysoko nad zemou. Ako naša matka zoskakuje nadol a vyskakuje späť nahor?

Mal som brata, ktorého som pomyselne nazýval Ťarchoš. Väčšinu času sme so súrodencami strávili jeho odpratávaním z cesty. Keď sa na mňa vyškriabal, aby si na hromádke pospal, mal som pocit, že sa mi snaží priklincovať hlavu k zemi. Vôbec pre mňa nebolo ľahké striasť zo seba tú ťarchu, najmä keď ma moji bračkovia a sestričky zatláčali späť. Pýšil sa rovnako bielym ňufákom a hrudníkom, ako aj bielo-sivo-čierno strakatým telom ako my ostatní, ale kosti a svaly mal trochu ťažšie. Keď si matka potrebovala oddýchnuť od kŕmenia a vstala, Ťarchoš vždy najdlhšie skuvíňal na protest. Ustavične sa chcel nechať kŕmiť, aj keď my ostatní sme už boli dávno nachovaní a chceli sme sa hrať. Nemohol som si pomôcť, ale iritoval ma tým – veď matka bola taká vyziabnutá, že jej cez kožu vytrčali kosti a z dychu jej prerážalo čosi horkasté a chorobné. Ťarchoš bol tučnučký a guľatučký, no i tak sa jednodaj domáhal ďalšieho kŕmenia.

A práve Ťarchoš sa raz zatúlal priveľmi blízko k okraju výčnelka, kde ňufákom zavetрил voľačo vo vzduchu. Možno tak dychtivo túžil po matkinom návrate, aby sa z nej naďalej

pokúšal vysávať život. V jednom okamihu sa riskujúc priteperil až po samý okraj a v druhom ho už nebolo. Pri jeho páde nám do uší doľahlo počuteľné buchnutie.

Nebol som si celkom istý, či je to zlé.

Ťarchoš spanikárene jačal. Jeho hrôza naplnila aj našu noru, a tak sme aj my začali pišťať a nariekať, nervózne sme sa oňuchávali, aby sme si ňufáčikmi dodali istotu.

Vtedy som si uvedomil, že nikdy sám nevyjdem na rímsu. Odtiaľ totiž číhalo nebezpečenstvo.

Vzápätí Ťarchoš úplne stíchol.

V skryši sa okamžite rozhostilo ticho. Všetci sme cítili, že ak niečo dolapilo Ťarchoša, je celkom možné, že teraz sme na rade my. V nevysloviteľnej hrôze sme sa schúlili do jednej kôpky.

S hlasným škrabavým zvukom sa na rímse objavila naša matka. Ťarchoš jej splasnuto visel z papule. Uložila ho do stredu našej kôpky – a ako inak – ihneď sa pišťaním začal dožadovať struku, ignorujúc fakt, že nás všetkých na smrť vyľakal. Som si úplne istý, že som nebol jediným šteniatkom, ktoré cítilo, že by sme sa nad matkou vôbec nepohoršili, keby pekne nechala Ťarchoša tam vonku čeliť následkom jeho dobrodružného a nanajvýš riskantného kroku.

Tú noc som ležal na jednej zo svojich sestier a uvažoval nad práve uštedrenou lekciou. Rímsa na prednej strane brloha je nebezpečné miesto a jej prekročenie nestojí za to riziko – aj keby sa vo svete za rímsou núkali tie najomamnejšie vône. Usúdil som, že ak sa budem držať ležoviska, som v úplnom bezpečí. Ako však vysvitlo o niekoľko dní, načisto som sa mýlil.

Matka práve driemala chrptom k nám. Ostatné šteniatka z vrhu, najmä Ťarchoš, boli celé vyvedené z miery, lebo vábi-vá vôňa jej strukov nám aj tak udierala do nozdier. Ani jeden z nás nebol dosť silný a ani nemal takú dobrú koordináciu,

aby cez ňu preliezol. Bola vkladná do zadného kúta nory, čím nám zahatala prístup k strukom a navyše nám chvostom bránila v prístupe.

Pri zvuku, ktorý sme občas začuli, zodvihla hlavu: bolo to hučanie stroja. Predtým sa ten zvuk znenazdajky ozval a potom hneď stíchol. Tentoraz sa k nám však blížil. To čudo, čo ho vydávalo, odrazu zostalo na chvíľu nehybne stáť. Začuli sme tresnutie, pri ktorom sa matka postavila, hlavou nadvihla ohybnú povalu došpicata. Uši mala splašene prilepené vzadu k hlave.

Niečo sa na nás hrnulo – to ťažké búšenie bolo k nám čoraz bližšie. Matka sa pritísala k zadnej stene skrýše a my sme ju húfne nasledovali. Ani jeden z nás sa neprisal k jej strukom, dokonca ani Ťarchoš.

Svetlo prúdiace obdĺžnikovým otvorom úplne zaclonil hrozitánsky tieň, rímsa do sveta sa s hlasným zadunením zacapila a z brloha vznikol vzduchotesne uzavretý priestor bez východu von. Matka sťažka dýchala a okolo očí jej vystúpili biele okraje. My všetci sme razom vedeli, že sa udeje niečo hrôzostrašné. Pokúsila sa silou preraziť stenu skrýše, ale povala bola priveľmi na doraz. Akurát dokázala vystrčiť špičku ňufáka na vzduch.

Podlaha skrýše sa zakolísala, znova sa ozval tresk-plesk a potom sa nám s vŕzgavým rachotom začala triasť podlaha pod labkami. Skrýša sa zaknísala a všetkých nás odšmarilo na jednu stranu. Kívali sme sa po hladkom kovovom povrchu. Šibol som očkom po matke – mala vystrčené pazúry a úporne sa snažila udržať na nohách. Nemohla nám pomôcť. Moji súrodenci žalostne pípali a snažili sa k nej prebiť, no ja som sa zdržiaval pozadu a sústredil na to, aby mnou až tak nehádzalo. Nechápal som, aké sily lomcujú mojím telom, jedno som však vedel naisto: ak sa bojí moja matka, tak ja by som mal byť načisto vydesený.

Nadhadzovanie, búchanie a natriasanie pokračovalo tak dlho, až som začal veriť, že odteraz to bude súčasť môjho života, že moja matka bude navždy od strachu bez seba, že mnou bude hegľovať tam a späť bez prestania. Zrazu nás všetkých so zdrvujúcou silou odhodilo k zadnej stene skrýše, kde sme sa nakopili jeden cez druhého a potom sme padali, až kým ten rachot a nevoľnosť vyvolávajúce tlaky na naše tielka neustali ako švihnutím čarovného prútika. Dokonca aj vibrácie prestali, akoby uťal.

Matku neopúšťal strach. Sledoval som ju, ako s nastraženými ušami počúva kovové tresnutie, a videl som ju prudko šibnúť hlavou, aby vyhodnotila chrapľavý zvuk vychádzajúci z miesta, kde predtým vykúkala rímsa do vonkajšieho sveta.

Keď som ju zbadal ceriť zuby, opantal ma naozajstný strach. Moja pokojná, nežná matka sa zrazu zmenila na ľútu, divokú šelmu s naježeným kožuchom a chladnými očami.

Rímsa s rinčaním zapadla späť a stalo sa dačo neuveriteľné: v otvore stál muž. V okamihu som ho inštinktívne spoznal – ako keby som cítil jeho ruky na svojom kožuchu alebo sa rozpamätal na ten pocit, hoci som jakživ takého tvora nevidel. Zrak mi padol na húštinu pod jeho nosom, zaokrúhlené bruško a oči, ktoré sa rozšírili od prevrapenia.

Matka vyrazila a divoko po ňom chňapla zubami. Z jej štekotu vyznievalo zúrivé varovanie.

„Jáj!“ Muž šokovane cúvol a zmizol nám z očí.

Matka ďalej brechala.

Všetky šteniatka z vrhu ustrnuli od bezútešného strachu. Matka ustupovala na miesto, kde sme sa všetky zhlukli. Z pysku jej frkali sliny, bola naježená a uši mala prirazené vzadu k hlave. Vyžarovala z nej zúrivosť poháňaná materinským pudom – cítil som to ja aj moji súrodenci, a súdiac podľa jeho reakcií, to nepochybne cítil aj ten muž.

Náhle, až nami trhlo, sa rímsa zrútila a zaclonila slnko. Jediným zdrojom svetla zostala tlmená žiara presvitajúca krytom navrchu skrýše.

To ticho priam kričalo – tak ako aj matkino vrčanie. V prítomí som videl, ako ostatné šteniatka z vrhu povoluujú krčovité zovretie, hoci sa pod vplyvom udalostí ešte vždy pechorili za matkou a ona si uzmierene a s povzdychom ľahla, aby ich nachovala.

Čo sa to prihodilo? Matka bola od strachu bez seba, ale svoj strach premietla do zúrivosti. Muž sa tiež bál, no vyjadril to len vyľakaným výkrikom. A ja som pocítil zvláštnu vyrovnanosť, ako keby som chápal niečo, čomu moja matka nerozumela.

Všetko však bolo inak. To ja som nič nechápal.

Po nejakom čase matka podišla k miestu, kde rímsu vyvrátilo dohora, a preňuchávala jej horný okraj. Zatlačila hlavou nahor do celtoviny a trocha ju nadvihla. Do skrýše sa prúdom lialo svetlo. Vydral sa z nej slabučký zvuk, akési zastenanie, z ktorého mi behal mráz po chrbte.

Ozvalo sa vržganie a chrapčanie, ktoré som si spojil s tým mužom, a okrem toho aj nejaké hlasy.

„Chcete sa pozrieť?“

„Nie, ak je taká zdivočená beštia, ako vravíš. Koľko má podľa teba šteniatok?“

„Asi šesť. Ešte som si ani nestihol poriadne uvedomiť, na čo to pozerám, keď sa do mňa pustila. Myslel som si, že mi odkmasne ruku.“

Usúdil som, že tí muži sa o niečom zhovárajú. Zaňuchal som ich: boli len dvaja.

„Nuž, prečo si neodkryl zadný otvor?“

„Veru neviem.“

„Musíme to tu pozhŕňať. Chod' po to zariadenie.“

„Dobre, ale čo tie šteniatka?“

„Vezmeš ich k rieke. Máš pušku?“

„Čože? Nie, nemám pušku, pre zľutovanie Božie.“

„Ja mám v dodávke pištoľ.“

„Nechcem postrieľať takú hromadu šteniat, Larry.“

„Pištoľ použijeme na ich matku a to ostatné ponecháme na prírodu.“

„Larry...“

„Urobíš, čo ti hovorím?“

„Dofrasa, áno.“

„Ešteže tak.“

(2)

Čo chvíľa sme sa zasa šmýkali a drgľovali hlava-nehlava, vystavení lomozeniu a silám, z ktorých sa nám robili kruhy pred očami a ktorým sme pramálo rozumeli. A predsa, zrejme vďaka istej monotónnosti, nám to pripadalo o čosi menej hrozivé ako ostatné záhadné udalosti toho dňa.

Bolo by mylné domnievať sa, že čo nevidieť ten hluk ustane, naše telá sa ustália v stabilnej polohe, rímsa sa vráti do pôvodnej polohy, matka bude vrčať a štekať, muž bude revať ako pomínutý? Preto ma tentoraz viac zaujali pachy vanúce dovnútra cez medzeru v trepotajúcej sa streche a kovové steny nory: ten nával exotických, fantastických vôní, ktoré sľubovali podmanivý svet tam vonku.

Keď nás zmietlo dohromady a vibrácie prestali, matka stuhla od napätia. Zrejme všetci sme sa dovtípili, že vonku sa okolo skryše obšmieta muž. Potom sa však nejaký čas nič nedialo – len naša matka chodila hore-dole a prudko dychčala. Všimol som si, že ju Ťarchoš všade nasleduje, sústredený na preňho momentálne najväčší problém. Mne však bolo jasné, že matka nás ani náhodou nemieni práve v tej chvíli nakrmiť.

Potom sa ozvali hlasy. Aj to sme už zažili, a tak som začíval.

„Okej, no neviem, či to tak pôjde.“ Tento hlas som ešte nepočul. Predstavil som si ďalšieho muža.

„Možno netreba odkryť zadný otvor, iba zrolovať celtovinu.“ Tento hlas patrilo mužovi, ktorý skríkol.

„Myslím, že stačí, ak strelíme do matky iba raz. Keď jej svitne, čo máme za lubom, ubzikne bokom.“

„Dobre.“

„Spomínal si, že máš nejakú strelnú zbraň?“ opýtal sa nový hlas.

„Áno, mám,“ odvetil známy hlas.

„Smiem?“

„Pravdaže. Tu ju máš. Jakživ som nestrieľal zo zbrane.“

Pohľad mi sklzol k matke. Pôsobila už menej vystresovane. Možno všetci psi sa upokoja, keď sa niečo viackrát zopakuje.

Ozvalo sa záhadné štuknutie – zvuk, ktorý som nevedel nikam zaradiť.

„Takže pripravený?“

„Pripravený.“

S hlasným šušťaním sa z oboch strán skrýše objavili ruky a do nášho krytého priestoru sa vlialo svetlo. Muži odhrnuli strechu a pozerali na nás zhora. Matka zlovestne zavrčala. Boli tam dvaja ľudia – ten so zarastenou tvárou, ktorého sme už videli, a vyšší muž s hladkou tvárou a hustejším porastom na hlave.

Muž s hladkou tvárou odhalil v úsmeve biele zuby. „Dobre, dievča. Teraz sa nehýb. Pôjde to oveľa ľahšie, ak zostaneš na mieste.“

„Predtým mi skoro vytrhla ruku z kľbovej jamky,“ poznal muž s chlpatou tvárou.

Hladká tvár k nemu prudko vzhliadla. „Aj ťa pohrýzla?“

„Ach, kdeže.“

„To rád počujem.“

„Nedá sa však povedať, že by bola prítulná.“

„Má predsa mladé. Vtedy sučky bývajú ochranárske.“

Matka vrčala hlasnejšie. Teraz mala už aj vycerené zuby.

„Hej, ty tam. Len sa nehýb,“ chlácholila ju Hladká tvár.

„Dávaj pozor!“

Matka zašmátrala pazúrmí, obrátila sa k odokrytému boku skrýše a znenazdajky ho bleskovo preskočila a zmizla. Moji súrodenci sa v mihu hrnuli tým istým smerom.

„Nuž, asi som to mal predvídať,“ zachichotala sa Hladká tvár.

„Videl si, aká bola vychudnutá? Už dlhší čas nemala stály domov. Nebude ľuďom dôverovať, nech by sme sa jej prihovárali neviem ako nežne.“

„Je však veľká.“

„Povedal by som, že zmeska malamuta s niečím. Tieto šteňatá sú však skrížené ešte s niečím iným. Možno s dogou.“

„Ďakujem ti, že si vybral náboje z tej pušky. Nevedel by som to urobiť sám,“ povedala Osrstená tvár.

„Vybral som aj zásobník. Nechce sa mi veriť, že ti to podal aj s nábojmi v komore. Je to nebezpečné.“

„Nuž, je to môj šéf, takže to nemôžem reklamovať. Dúfam, že nikomu nevyzvoníš, že som sa neriadil jeho pokynmi. Bol by som veľmi nerád, keby sa to k nemu dostalo.“

„Povedz mu, že si urobil, ako ti kázal. Tým sa vysvetlí, prečo tam nezostali žiadne guľky.“

Keď muži vopchali ruky do skrýše, moji súrodenci reagovali rôzne. Poniectorí sa krčili, no iní, napríklad Ťarchoš, krútili chvostíkom a boli poddajní.

„Môžem sa pozrieť na tie šteňatka?“ Pri zvuku tretieho, vysoko posadeného hlasu som zodvihol hlávku.

„Steže, Ava, tu sú.“ Hladká tvár nadvihla človečička zo zeme. Uvedomil som si, že je to dievčatko. Zatlieskalo rukami.

„Šteňatka!“ výskalo vysokým, natešeným hláskom.